

Analyse av prosa (nouvelle/roman)

Disposisjon

Innledning

- ▶ Presenter teksten
(verk/forfatter/forlag/utgivelsesår)

Handlingsreferat

- ▶ Kort handlingsreferat av hovedhandling
  - maks $\frac{1}{2}$ side
  - ikke gjenfortell

Analyse

noddi.com

Synsvinkel: Hvem forteller?

- ▶ **Autoral: forteller står utenfor handlingen**
  - Refererende/objektiv
    - (refererer det som skjer/sies, "flue på veggen")
  - Allvitende (tankereferat, forfatterkommentarer)
- ▶ **Personal: forteller er med i handlingen og refererer egne tanker**
  - 1. person (jeg/eg)
  - 3. person (han, hun/ho)

Personkarakteristikk

- ▶ direkte (karakteristikk av person/adjektiv)
- ▶ indirekte (beskrivelse gjennom det personen sier/gjør)
- ▶ statisk (person som ikke forandrer seg)
- ▶ dynamisk (person som forandrer seg)
- ▶ indre (beskrivelse av egenskaper)
- ▶ ytre (beskrivelse av utseende/ytre)

- ▶ Beskrivelse
- ▶ Påvirkning på personene

Komposisjon

- ▶ **Innledning**
  - In medias res (rett på sak)
  - Presentasjon av personer og miljø
- ▶ **Rammefortelling (fortelling i fortellingen)**
- ▶ **Kronologi eller tilbakeblikk/retrospektiv**
- ▶ **Tidsforløp**
- ▶ **Referat/scener**
- ▶ **Kontrast (mørkt/lyst, god/dårlig....)**
- ▶ **Spenningskurve**
  - Frempek/forvarsel
  - Høydepunkt
  - Vendepunkt
- ▶ **Avslutning**
  - Lukket (avsluttet handling)
  - Åpen (usikkert hva som skjer videre)

Språklige virkemidler

- ▶ Ironi (si det motsatte av det en mener) (mest brukt i sakprosa/kåseri/essay)
- ▶ Overdrivelse (signaliserer gjerne ironi)
- ▶ Stiltone:
  - Høystil (Bibelen/kansellistil)
  - Normalstil
  - Lavstil (muntlig språk)
- ▶ Dialogene:
  - Dialekt
  - Adjektivbruk
  - Plussord/minusord
- ▶ Sammenlikninger ("lang som ....")
- ▶ Metaforer (språklige bilder uten sammenlikningsord)
- ▶ Symboler (språklige bilder som går utover ordet selv)

NB!

- ▶ ***Hva vil forfatteren ha frem med virkemidlene?***
- ▶ ***Sitater fra teksten må være med i analysen.***
  - *Bruk små sitater i kombinasjon med analyse/kommentar*

Ledemotiv

- ▶ Et ledemotiv er en konkret detalj som opptreer gang på gang og får en symbolsk funksjon

Motiv

- ▶ Et motiv er en del av det materialet en tekst gjør bruk av (f.eks et vennskap, en streikesituasjon , et dødsfall ...)

Tema

- ▶ Hvilket emne(r) tar teksten opp?
  - Det teksten egentlig handler om

Avslutning

- ▶ Oppsummering av det viktigste i analysen

Evaluering

- ▶ *For å foppnå høy måloppnåelse (6–5) kreves en god forståelse av teksten. Videre må hensikten med virkemidlene trekkes frem. Sitater er også en nødvendighet, og virkemidlene må knyttes opp mot temaet. Språket må selvsagt være presist og feilfritt.*